

In dit nummer

- Onze top tien kandidaten
p. 1 - 4
- Ons verkiezingsprogramma
p. 4
- Onze vijftig kandidaten
p. 5
- Campagneagenda
p. 6
- Eerste Kamerverkiezingen
p. 7
- Stem Water Natuurlijk
p. 8
- Vacature
p. 9
- Burgerparticipatie in de VS
p. 10
- GroenLinks Congres
p. 11
- GL en PvdA: tussen
samenwerken en fusie
p. 12
- Roshano for bestuur
Henk Nijmeijer for EK
p. 13
- Transitie landelijk gebied
p. 14
- Recept en column
p. 15
- Nieuwe redactieleden
Wenakker gezocht
p. 16
- Agenda, en colofon
p. 16

Statenverkiezingen: onze kandidaten

Melissa van Hoorn (1)

Ik ben Melissa van Hoorn. Sinds januari 2022 ben ik gedeputeerde van GroenLinks voor de provincie Groningen met energietransitie, klimaat, water en Nationaal Programma Groningen in de portefeuille. Geboren in België uit een Congolese vader en een Nederlandse moeder ben ik in het Ommeland en Noord Drenthe getogen. De samenleving buiten de stad was soms hard voor een opgroeiend meisje van kleur. Maar langs slootkanten en struinend door de Onlanden vond ik altijd rust en geluk. Daar is mijn enorme liefde voor water en natuur ontstaan, zowel privé als in mijn carrière.

Klimaatverandering, wateroverlast en drink-watertekorten in combinatie met bodemdaling door gaswinning en veeninklinking zijn in onze provincie belangrijke onderwerpen. Politieke beslissingen op basis van de inhoud zijn van belang. Daarom heb ik er voor gezorgd dat water en bodem als sturend principe meegenomen worden in het ruimtelijke beleid. Het is voor mij belangrijk dat inwoners van onze provincie duurzaam, zonder energiearmoede en zonder zorgen over aardbevingen kunnen leven.

Als lijsttrekker wil ik bovengenoemde heel graag uitdragen en daarmee onze eerlijke, krachtige, groene, sociale en progressieve strategie voortzetten. Voor de inwoners van de provincie Groningen.

Nadja Siersema (2)

Ik ben Nadja Siersema-Orsel. 35 jaar en woon op Knoal met Frank, vier kippen en twee konijnen. Ik stap vier dagen in de week op de fiets naar mijn werk. Na een minuut of tien kom ik dan aan op SBO De Baldakijn, daar sta ik voor groep 8. Samen met twee andere dames heb ik de *Stichting Oost-Groninger Vrouwen* opgericht en ik ben Statenlid sinds 2019 voor GroenLinks in de provincie Groningen. Als Statenlid heb ik de portefeuilles natuur, water, landbouw, toerisme en gemeentelijke financiën.

De provincie Groningen is voor mij rust, ruimte, natuur, prettig wonen en noaberschap. Ik zet me in om dit te behouden en te bevorderen. Neem natuur, onze eerste levensbehoefte, zonder natuur hebben we geen zuurstof, water en voedsel. Natuur zorgt ook voor koelte, opname van overtollig water en ontspanning. Belangrijk is dus dat we natuur beschermen, herstellen en uitbreiden. GroenLinks wil ook de natuur dichterbij brengen, met voedselbossen in de wijk, natuur om de hoek van de straat en groene schoolpleinen. Boeren kunnen ook niet zonder natuur, dit gaat hand in hand. Daarom zetten we in op de vergroening van de landbouw. Samen met de boeren gaan we de omslag maken naar natuurinclusief boeren, waarbij er zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de natuur en het leefmilieu.

Stephanie Bennett (3)

Ik ben Stephanie Bennett, 36 jaar oud en woon in Stad. Ik ben moeder van een 7-jarig zoontje en daarnaast GZ-psycholoog. Mijn wieg staat in Heerde, op de Veluwe. Daar ben ik geboren als dochter van een Afro-Amerikaanse vader en Nederlandse moeder.

Op mijn 17^e ben ik naar Groningen verhuisd om psychologie te studeren. Toen ben ik politiek actief geworden, omdat ik wilde strijden voor een gelijkwaardige en tolerante wereld. Ik vind het belangrijk om verantwoordelijkheid te pakken en een steentje bij te dragen aan een sociale en duurzame maatschappij. Dat kan op veel manieren, maar als Statenlid kun je daadwerkelijk dingen veranderen en verbeteren voor Groningers.

Ik wil dat Groningen een uitstekend leefbare provincie voor iedereen is: veilige huisvesting, toegang tot sport en cultuur, goede zorg dicht bij huis, openbare bibliotheken, goede werkgelegenheid. De provincie heeft hierbij een taak en moet daarnaast verantwoordelijkheid pakken voor de bestrijding van energiearmoede.

Tot slot wil ik dat Groningen een sociale en tolerante provincie is waar iedereen (ongeacht afkomst, geaardheid, genderidentiteit, leeftijd of eventuele beperkingen) zich prettig voelt en een gelukkig bestaan op kan bouwen.

Bas de Boer (4)

Ik ben Bas de Boer (27). In het dagelijks leven ben ik beleidsadviseur en rond nog een studie Juridische bestuurskunde af aan de RUG. Ik ben actief geweest als bestuurslid bij DWARS Groningen en sinds 2019 zit ik voor GroenLinks in de Provinciale Staten.

Ik ben politiek actief geworden om de opkomst van rechtsextremisme tegen te gaan. De verkiezing van Trump was voor mij een doorslaggevende reden om mijn verantwoordelijkheid te pakken voor een betere wereld. Dit probeer ik door een menselijke politiek te voeren. Door echt naar mensen te luisteren en dit te vertellen naar positief beleid, hoop ik de samenleving verder te helpen! Iedereen verdient een goede toekomst, ongeacht wie je bent of waar je woont. Bereikbaarheid is hiervoor een basisbehoefte, daarom moet elke hoek van de provincie via schoon en betaalbaar OV te bereiken zijn. Door voorbij onze grenzen te kijken, vinden we mogelijkheden die ons verder brengen. Daarom wil ik Groningen internationaler maken, door het duurzaam te verbinden en kansen dichterbij te brengen. Ook wil ik de inwoners dichterbij het bestuur brengen. Door te luisteren, maar ook door burgers actief mee te laten doen en te laten beslissen bijvoorbeeld door een burgerberaad.

Hendri Meendering (5)

Ik ben Hendri Meendering, geboren en getogen in Westerwolde. In het dagelijks leven vestingmanager van de Vesting Bourtange. Sinds 2015 ben ik lid van Provinciale Staten en ik wil mijn ervaring graag nog 4 jaar gebruiken in het belang van onze mooie provincie. Ik voel mij erg betrokken bij de provincie vanuit mijn groene idealen. Onze provincie moeten we koesteren en verduurzamen, met behoud van unieke kenmerken: rust, natuur en ruimte.

Hierbij moeten we zorgen voor voldoende werkgelegenheid en een inkomen voor onze inwoners waarmee ze volwaardig mee kunnen doen in onze maatschappij. Dat kan gewoon als we inzetten op nieuwe vormen van energie en bijvoorbeeld de landbouw weer als onderdeel gaan zien van onze natuur en niet als industriële productiebedrijven.

Er gaat veel voor onze inwoners veranderen, daar nemen we ze in mee. Veranderingen zijn niet altijd leuk, maar als we onze provincie leefbaar willen houden voor toekomstige generaties zullen we moeten veranderen. Dat gaan we samen doen. Een stem op GroenLinks is dan ook een keuze voor veranderingen die onze provincie nog mooier gaan maken en klaar om door te geven aan onze kinderen en onze kleinkinderen.

Jan van Loenen (6)

Ik ben Jan van Loenen en werkzaam als bestuurder-directeur van *Zorgbelang Drenthe*, een maatschappelijke organisatie die de belangen behartigt van alle inwoners met een zorgvraag.

Politiek gaat over mensen en hun belangen moeten in alle besluiten centraal staan! Als hoogste nieuwkomer op de lijst wil ik met een frisse blik en een brok maatschappelijke ervaring graag een bijdrage leveren aan de toekomst van Groningen. Een provincie met kansen en uitdagingen, en een provincie die mijn thuis is. Ik woon met mijn man in het mooie Westerkwartier.

Het is onaanvaardbaar dat de tegenstellingen in de afgelopen jaren verder zijn toegenomen en dat steeds meer mensen de eindjes niet langer aan elkaar kunnen knopen. Vanuit de overtuiging dat iedereen gelijke kansen moet krijgen, wil ik me inzetten voor een andere samenleving. Oplossingen voor problemen vind je alleen door met mensen in gesprek te gaan en oprecht te luisteren naar hun ideeën én zorgen. Verbinding maak je door de provincie in te gaan en besluiten in het provinciehuis pas te nemen als je de impact daarvan voor inwoners voldoende hebt meegewogen.

Gerie Ebeltjes (7)

Ik ben Gerie Ebeltjes en in mijn dagelijks leven werk ik als technisch applicatiebeheerder bij een ICT bedrijf. Sinds 2019 woon ik met veel plezier in het buitengebied van Veendam. Samen met mijn partner heb ik hier een huis gekocht.

Gedurende mijn hele leven maak ik me druk om natuur, milieu en klimaat. Ik pas van alles in mijn leefgewoonten aan om zo bewust mogelijk te leven zonder dat ik een Spartaanse levensstijl moet hanteren. Tegelijk besef ik dat de invloed die je individueel op je eigen omgeving kunt uitoefenen beperkt is. Ik verwacht nu meer impact te kunnen leveren binnen de politiek.

Om me heen zie ik mensen die enorm betrokken zijn bij het klimaat en hun best doen om steeds de juiste keuzes te maken en tegelijk zie ik mensen die hun handen er vanaf trekken. Ik geloof dat we het verplicht zijn aan onze kinderen en alle generaties daarna alles te doen wat we kunnen.

We moeten naar oplossingen toe die voor iedereen werken. Laten we gebruik maken van burgerparticipatie en zo zorgen dat iedereen zich gehoord voelt.

Aartjan Feitsma (8)

Ik ben Aartjan Feitsma en woon met mijn dochter in Leek, waar ik alweer meer dan 20 jaar geleden ben komen wonen. Ik ben docent economie. In 2015 ben ik voor GroenLinks in Leek begonnen als raadslid omdat ik niet alleen vanaf de zijlijn wil roepen dat het beter moet, maar ook wil meewerken aan die verbetering.

Mijn ideaal is dat iedereen kan rekenen op de regering. Dat alle inwoners actief kunnen meedoen en meedenken over belangrijke beslissingen. De overheid is er voor de burgers en niet andersom.

Ik ben ervan overtuigd dat GroenLinks de beste partij is voor een duurzame en eerlijke toekomst. Andere partijen richten zich te veel op kortetermijnbelangen waar GroenLinks juist duidelijk kiest voor het collectief belang op de lange termijn.

Financiën, infrastructuur en verkeer, sport, cultuur, energietransitie en ruimtelijke ordening zijn de onderwerpen die mij interesseren en waar ik mij de afgelopen zeven jaren in heb mogen verdiepen voor de gemeenteraad. De komende jaren wil ik op deze punten graag meedenken en -helpen. Voor onze toekomst.

Jeroen Hut (9)

Ik ben Jeroen Hut, engineer in de energietransitie en verduurzaming en woon in Haren. Ik wil mij inzetten voor een betere samenleving waarin iedereen kan meeprofiteren van de energietransitie.

Om CO₂-emissie tegen te gaan, moeten we over op schone energie. Een enorme opgave die we alleen redden als we dat samen doen: samen besparen en samen duurzame energie opwekken. Het is daarbij heel belangrijk dat de winsten van de energietransitie eerlijk verdeeld worden.

Als we dat slim en goed doen, dan levert het ons comfortabele huizen op, goedkopere stroom en onafhankelijkheid van twijfelachtige regimes zoals Rusland. Dan wordt de expertise op het gebied van vergroening ons nieuwe exportproduct. Hierdoor kunnen we in onze provincie twee vliegen in één klap slaan: verduurzamen en armoede aanpakken. Om dit concreet te maken moet iedereen de mogelijkheid hebben zijn eigen duurzame energie op te wekken door bijvoorbeeld eigen of coöperatieve zonnepanelen of windmolens.

En, natuurlijk gaan we samen massaal energie besparen. Natuurlijk in de huizen, maar vooral in de grote industrie. Hier zijn sociale en progressieve oplossingen voor nodig.

Jannieke Roelfszema (10)

Ik ben Jannieke Roelfszema, 22 jaar oud en woonachtig in Appingedam, gemeente Eemsdelta. Vanaf 2019 ben ik werkzaam als allround beautyspecialist en sinds vorig jaar als salonmanager. Ik ben open-minded, behulpzaam en heb voor iedereen een luisterend oor. Ik ben sinds februari 2022 actief in de GroenLinks-afdeling Eemsdelta en sinds de zomer lid van het bestuur. Ik heb mij kandidaat gesteld omdat ik voor de jonge mensen een steentje wil bijdragen aan onze toekomst. Ik wil mij met name inzetten voor de thema's vrouwenrechten, aardbevingen en klimaatverandering.

Ons verkiezingsprogramma

Samen groen en sociaal

'Wij willen dat iedere Groninger de energierekening kan betalen, toegang heeft tot voorzieningen zoals goed openbaar vervoer en zorg en kan genieten van groen in de buurt. Werk en een inkomen waarmee iedereen volwaardig mee kan doen in onze maatschappij. Wij willen een provincie waarin iedereen dezelfde kansen krijgt en waar geen ruimte is voor discriminatie of uitsluiting.

Daarvoor zijn veranderingen noodzakelijk zoals een eerlijke energietransitie. Dat levert niet alleen een aangename temperatuur in huis op, maar ook stopt het buiten de verdere klimaatverandering. Want we moeten minder broeikasgassen uit gaan stoten. Ook in Groningen is klimaatverandering al merkbaar door toenemende hoosbuien en droogte. Als we onze mooie provincie niet anders inrichten dan kunnen we er over 100 jaar niet meer wonen zoals nu.'

Uit het voorwoord van lijsttrekker Melissa van Hoorn.

Je kunt het hele programma downloaden op onze website:
provinciegroningen.groenlinks.nl

Onze kandidaten

1. Melissa van Hoorn	18. Floris Drent	35. Roshano Dewnarain
2. Nadja Siersema	19. Nico Falke	36. Valérie Verheggen
3. Stephanie Bennett	20. Femke Folkerts	37. Harrie Miedema
4. Bas de Boer	21. Niek Peters	38. Arlette Dewnarain
5. Hendri Meendering	22. Ilse Martens	39. Wiebe van der Ploeg
6. Jan van Loenen	23. Gabe Penninga	40. Sophie Middelhuis
7. Gerie Ebeltjes	24. Sam Veeman	41. Eize Hoomoedt
8. Aartjan Feitsma	25. Elly Knevelman	42. Annemiek KleinJan-Uneken
9. Jeroen Hut	26. Gerda Steenhuis	43. Erik Schipper
10. Jannieke Roelfszema	27. Jan Wessels	44. Anne Marie Smits
11. Rianne ten Veen	28. Aart Jan Langbroek	45. Henk Bakker
12. Maarten Meijering	29. Musetta Blaauw	46. Mirjam Wijnja
13. Ivan Huizinga	30. Jeffry van Hoorn	47. Philip Broeksma
14. Benjamin Hofstra	31. Frederiek de Bruine	48. Glimina Chakor
15. Els Struiving	32. Mario Post	49. Arjen Nolles
16. Hilbert Koppenol	33. Kees Lueks	50. Nienke Homan
17. Roelof Lanting	34. Femke Douma	

Campagneagenda

Februari

za 25	HAH Groningen	11:00	Oranjewijk
	HAH Midden-Groningen	11:00	Vosholen
	HAH Westerkwartier	11:00	Marum
zo 26	HAH + afvalprikken Midden-Groningen	11:00	Hooge Meeren

Meehelpen? Meer informatie:
groenlinks@ps-provinciegroningen.nl

Maart

wo 1	FNV debat Energietransitie en Klimaat	19:30	FNV vakbondshuis, Hereweg 120
do 2	Flyeren Westerwolde	14:00	Ter Apel
vr 3	Campagne markt Musselkanaal	13:00	Musselkanaal
	Flyeren Westerwolde	14:00	Vlagtwedde
	Jong-RES debat	19:00	Wolkenfabriek, Suikerlaan 18, Groningen
za 4	HAH Groningen	11:00	Schilderswijk
	HAH Stadskanaal	10:00	Stadskanaal
	HAH Midden-Groningen	11:00	Gorecht / Woldwijk
	HAH Westerkwartier	11:00	Leek
zo 5	Wandeltocht Internationale vrouwendag	13:30	Ulrum (met Melissa van Hoorn)
	Wandeltocht Internationale vrouwendag	13:30	Stad Groningen (met Stephanie Bennett)
	Fietstocht Internationale vrouwendag:	13:30	Pekala (met Nadja Siersema)
di 7	Landbouwdebat	20:00	Reinste Abdenaweg 1, Midwolda
	Verkiezingsavond Lewenborg	19:00	Het Dok, Kajuit 4, Groningen
wo 8	Flyeren Oldambt	13:00	Winschoten
	FNV verkiezingscaravaan + vrouwendag	09:00	FNV-tent, Grote Markt
	FNV-bijeenkomst	16:00	FNV-gebouw, Leonard Springerlaan 23, Groningen
	FNV-debat	20:00	FNV-gebouw, Leonard Springerlaan 23, Groningen
do 9	Flyeren Westerwolde	14:00	Ter Apel
vr 10	Flyeren Westerwolde	14:00	Vlagtwedde
	Debat Natuur en milieufederatie Groningen	20:00	Forum
	Presentatie GroenLinks plan vliegveld Eelde	15:00	Herberg van Hilbrantsz, Hoofdweg 90, Eelde
za 11	HAH Groningen	11:00	Centrum
	HAH Groningen	14:00	Centrum
	Campagne markt Stadskanaal	13:00	Markt
	HAH Midden-Groningen	11:00	Z-, W-, O-park
	HAH Westerkwartier	11:00	Zuidhorn
	Flyeren Pekela	11:00	Nieuwe Pekela (11:00) Oude Pekela (13:00)
	Flyeren Veendam	11:00	Veendam
zo 12	HAH Groningen	14:00	Hortusbuurt
	Flyeren Groningen	06:00	Hoofdstation
	Flyeren Midden-Groningen	11:00	Stations
	Flyeren Veendam	05:00	Station
	Campagne-eindsprint busstation Stadskanaal	06:30	Busstation
	Verkiezingsdebat RTV-Noord		Nadere informatie volgt in nieuwsbrief
ma 13	Verkiezingsdebat Entrance	16:00	Zerniketerrein, Energy Barn, Zernikelaan 17
	Studentendebat		Nadere informatie volgt in nieuwsbrief
di 14	Campagne-eindsprint busstation Stadskanaal	06:30	Busstation Stadskanaal
	Flyeren Groningen	06:00	Hoofdstation
	Flyeren Midden-Groningen		Stations
	Lijsttrekkersdebat NOS met Melissa en Jesse		Nadere informatie volgt in nieuwsbrief
wo 15	Campagne-eindsprint busstation Stadskanaal	06:30	Busstation Stadskanaal
	Flyeren Groningen	06:00	Stations
	Flyeren Midden-Groningen		Stations
	Verkiezingen		
	Verkiezingsavond		Nadere informatie volgt in nieuwsbrief
vr 17	PLV: Duiding verkiezingsuitslag		GL pand (tijd volgt in nieuwsbrief)

Eerste Kamerverkiezingen

In alle democratische landen bestaat het parlement uit twee kamers. Daarmee wordt gezorgd voor stabiliteit in het landelijk bestuur. Mocht in één van beide kamers een radicale meerderheid aan de macht komen, dan heeft de andere kamer de mogelijkheid al te wilde ingrepen tegen te houden. Het is om die reden in Nederland gebruik om de verkiezingen voor beide kamers niet tegelijkertijd te houden. Bovendien worden de 75 leden van de Eerste Kamer niet rechtstreeks gekozen door de bevolking, maar door de leden van de Provinciale Staten. Elk Statenlid mag één stem uitbrengen op iemand van de kandidatenlijsten voor de Eerste Kamer. Die verkiezingen vindt plaats enige maanden na de Statenverkiezingen. Dit jaar is dat op 30 mei.

Die Eerste Kamerverkiezingen zijn ingewikkeld omdat niet elke provincie even groot is. Door aan de stem van een Statenlid op basis van de provinciegrootte een stemwaarde toe te kennen moet er uiteindelijk een evenredige vertegenwoordiging in de Eerste Kamer uitkomen. Omdat bekend is hoeveel Statenleden elke partij in elke provincie heeft, kan elke partij van tevoren berekenen hoe er gestemd moet worden om het maximale aantal zetels binnen te halen. Dat is vooral van belang voor de verdeling van de restzetels. Het is daarom gebruikelijk dat de partijbureaus berekenen wat de beste stemverdeling voor hun lijst is en ze geven die door als gedetailleerd

stemadvies aan de Statenfracties. Het is logisch dat mensen op hun eigen partij stemmen, maar ze moeten ook stemmen op een specifiek iemand van de lijst. Fouten, vergissingen en dwarsliggen bij het stemmen in de Staten kunnen leiden tot het behalen van minder zetels dan mogelijk is.

Omdat de samenstelling van de Eerste Kamer steeds minder vaak in grote lijnen overeenkomt met die van de Tweede Kamer, worden de Eerste Kamerverkiezingen, en daarmee de Statenverkiezingen, voor de landelijke politiek steeds belangrijker. Een kabinet zonder meerderheid in de Eerste Kamer moet concessies doen aan de oppositie. Dat belangrijker worden van de Eerste Kamer heeft als gevolg dat er in de publiciteit meer aandacht komt voor de Eerste Kamerverkiezingen, waardoor de Statenverkiezingen - toch al niet de populairste - steeds meer in landelijk vaarwater belanden. Het moet voor kiezers best verwarrend zijn dat er plotseling sprake is van lijsttrekkers en een campagne voor de Eerste Kamer. Alsof alles moet worden gedaan om hun stem te winnen, terwijl ze niet eens mogen stemmen.

Ten slotte. Hoe zit het met GroenLinks en de PvdA in de Eerste Kamer? Ze gaan met een eigen lijst de verkiezingen in, maar na de verkiezingen gaan GroenLinks en PvdA één Eerste Kamerfractie vormen.

Henk de Weerd

Stem Water Natuurlijk

De groene stem in de waterschappen

Elke vier jaar zijn er waterschapsverkiezingen tegelijk met de verkiezingen voor Provinciale Staten. Op 15 maart 2023 kun je stemmen op inwoners van onze provincie die op een kandidatenlijst staan van een politieke partij. GroenLinks ondersteunt Water Natuurlijk, een landelijke waterschapspartij. De provincie Groningen kent twee waterschappen: Noorderzijlvest en Hunze en Aa's. Noorderzijlvest beheert het noordwestelijk deel van de provincie. In het zuidoostelijk deel doet Hunze en Aa's dat. Beide waterschappen beheren ook een deel van Drenthe.

Kies het algemeen bestuur

Gekozen worden de leden van het algemeen bestuur, dat beslist over de koers en de uitgaven van het waterschap. Het bestuur van een waterschap bestaat uit een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur is onderdeel van het algemeen bestuur. Het is te vergelijken met het bestuur van een gemeente. Wat de gemeenteraad is bij de gemeente, is het algemeen bestuur bij het waterschap. En het college van burgemeester en wethouders bij de gemeente, is het dagelijks bestuur bij het waterschap.

Het algemeen bestuur maakt het beleid, de regels en afspraken van het waterschap. Het doet dat namens de groepen inwoners, agrariërs, het bos en de natuur. De groep inwoners zit in verschillende partijen en zijn gekozen. De andere groepen vormen de categorieën.

Betekenis waterschap

In Nederland zijn 21 waterschappen, die elke dag bijdragen aan veilig leven met water. Om ons tegen het water te beschermen, maken en onderhouden ze de dijken en kades. Soms valt er veel regen in korte tijd. Wat te veel is, wordt vastgehouden in gebieden die daarvoor zijn ingericht. De schappen werken aan schoon en gezond oppervlaktewater, zuiveren het afvalwater en zorgen voor voldoende water in elk seizoen door de aan- en afvoer van water en het maken van afspraken over peilen en standen.

Thema's Water Natuurlijk

Water Natuurlijk is de groene en sociale stem in het waterschap. Met een positieve kijk op de toekomst, een eerlijke boodschap en met aandacht voor de regionale uitdagingen zet Water Natuurlijk zich in voor schoon, gezond en voldoende water.

Groen: Klimaatverandering heeft grote gevolgen op de natuur, op ons en onze leefomgeving. Wij vinden dat de natuur centraal moet staan in het waterbeheer om zo de

uitputting van de leefomgeving van mens en dier tegen te gaan.

Gezond: Het is hoog tijd dat de waterkwaliteit in Nederland wordt verbeterd. Beken en sloten mogen geen afvoerputje zijn voor chemicaliën en afval. Water Natuurlijk zet zich in om waterverontreiniging bij de bron aan te pakken.

Genieten: Iedereen moet van water en natuur kunnen genieten. Water kom je immers overal tegen, binnen én buiten de stad. Veel recreatie vindt op en rondom water plaats, waar ook veel cultuurhistorisch erfgoed te vinden is.

Gezamenlijk: Een toekomstbestendig waterbeheer kunnen we alleen bereiken door te investeren in nieuwe technologieën én in samenwerking. We bereiken meer als we beter en intensiever samenwerken met andere partijen en gebruik maken van hun kennis.

Mensen Water Natuurlijk

Het algemeen bestuur van Noorderzijlvest en van Hunze en Aa's heeft 23 zetels. Een deel daarvan, 19 zetels, zijn gereserveerd voor inwoners, daar kiezen we voor. De overige zetels zijn wettelijke zetels: twee voor 'onbebouwd' (aangewezen door LTO-noord) en twee voor 'natuur' (aangewezen door Vereniging Bos- en Natuurterreinen). Voor Noorderzijlvest en voor Hunze en Aa's doen 11 partijen mee met de verkiezingen.

Water Natuurlijk heeft op dit moment in het bestuur van Noorderzijlvest vijf zetels en in het bestuur van Hunze en Aa's zes zetels. De lijsttrekker bij Noorderzijlvest is Elze Reitsema en bij Hunze en Aa's is het Inge Eshuis.

Het programma van Water Natuurlijk kun je lezen op: <https://waternatuurlijk.nl/over-water-natuurlijk/verkiezingsprogramma>

Vacature fractie- en communicatiemedewerker

Henk de Weerd gaat wegens pensionering stoppen als beleidsmedewerker van de Statenfractie (en als bestuursmedewerker van de afdelingen). Daarom is de Statenfractie op zoek naar een fractie- en communicatiemedewerker voor 16 tot 20 uur in de week.

Werkzaamheden

Onderdeel fractiemedewerker

- Ondersteunen van de fractie: opstellen agenda, bijhouden actielijst en overzicht uitnodigingen; verslaglegging; ondersteuning bij het opstellen van schriftelijke vragen, moties en amendementen; aanspreekpunt; ondersteunende activiteiten voor individuele fractieleden
- Bijwonen van vergaderingen (vaak in de avonden)
- Afhandelen van post en mail
- Contacten onderhouden met de provinciale organisatie: griffie, ambtenaren
- Verzorgen van de administratie en boekhouding
- Organiseren van werkbezoeken en fractiebijeenkomsten
- Coördinatie kennisgroepen
- Contacten onderhouden met de lokale afdelingen in de provincie
- Ondersteuning tijdens de verkiezingscampagne

Onderdeel communicatiemedewerker

- Verslaggeving commissie- en Statenvergaderingen
- Persberichten
- Webmaster van provinciegroningen.groenlinks.nl
- Eindredactie nieuwsbrief (coördineren, schrijven, redigeren en layout). Dit in samenwerking met de Digital Mediamanager (DMM), de fractie en het provinciaal bestuur
- Eindredactie en opmaak provinciaal ledenblad *Wenakker*
- Contacten met andere organisaties

Positie in de organisatie

De medewerker komt in dienst bij het landelijk bureau van GroenLinks.

Wanneer beginnen

1 mei 2023

Aanstelling

Het gaat in eerste instantie om een tijdelijk dienstverband van een jaar, met uitzicht op een vaste aanstelling.

Aantal uren

In overleg tussen de 16 en 20 uur per week.

Arbeidsvoorwaarden

Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring tussen 3000 en 3500 euro bruto per maand (bij een aanstelling van 32 uur per week; schaal 5). Daarnaast een eindejaarsuitkering van 2,5% van het brutosalaris (inclusief vakantiegeld), pensioenregeling, studiemogelijkheden, deelname aan GroenLinks trainingen en cursussen, 192 vakantieuren (bij een aanstelling van 32 uur).

Locatie

De fractie beschikt over een kantoor in provinciehuis. Dat bevindt zich in het fractiehuis aan de Turfsingel 83 te Groningen.

Gevraagde competenties

- Zelfstandig kunnen werken
- Overzicht
- Goed kunnen plannen
- Flexibel
- Handig met Office
- Ervaring met websites / nieuwsbrieven
- Uitstekende beheersing van de Nederlandse taal
- Nauwkeurigheid

Inhoudelijke eisen

- Kennis van en belangstelling voor politiek en bestuur
- Affiniteit met GroenLinks

Reageren

Stuur een sollicitatiebrief met cv naar: groenlinks@ps-provinciegroningen.nl onder vermelding van 'vacature fractie- en communicatiemedewerker'.

Diogenes

Terwijl wij afstevnen op een niet te overziene serie milieurampen gaan we heel veel geld besteden aan oorlog.

Burgerparticipatie op gemeentelijk niveau: meer democratie of een mooie façade?

Zes maanden geleden werd ik aangesteld als commissaris in een commissie die het college van B&W in mijn gemeente adviseert, de Lakewood Advisory Commission. Een week geleden hield ik mijn maidenspeech waarin ik B&W verzocht om een gemeentelijk waterbesparingsplan te maken inclusief vier specifieke aanbevelingen voor dat plan. Deze rol en mijn speech geven een interessant inkijkje in burgerparticipatie.

Ik weet dat er veel GroenLinkers zijn die het democratisch gehalte van ons politiek systeem bekritiseren. Eerder schreef ik al voor de Wenakker over het gekozen burgermeesterschap en hoe weinig ambtenaren er hier in Colorado voor een gemeente werken en hoe veel dingen gedaan worden door vrijwilligers. De commissie is een soort steunfractie of think tank. Niemand zit erin met een politieke kleur of georganiseerd naar fractie, maar men is geselecteerd op kennis van bepaalde onderwerpen of vaardigheden. De kennis is niet gestaafd, maar gebaseerd op wat mensen zelf zeggen over hun kennis. De commissie adviseert B&W over allerlei zaken en heeft verschillende subcommissies (diversiteit, duurzaamheid, buurten). Meestal komt er een vraag/opdracht vanuit B&W, maar de commissie kan ook voorstellen naar B&W sturen. Als je het met Nederland vergelijkt doen wij het werk van ambtenaren, echter zijn we onbezoldigd en ook zijn de functie-eisen heel anders. Omdat het om burgerparticipatie gaat kan iedereen solliciteren en zijn er geen strenge vereisten. Echter, kennis van bepaalde onderwerpen helpt wel. Je sollicitatiegesprek is met leden van B&W en je wordt aangesteld voor twee jaar, dezelfde termijn als die van de politici die je adviseert.

Een buitenproportioneel aantal is jurist, en veel hebben een universitair diploma. Opmerkelijk ook is dat er op dit moment best wat commissarissen zijn die in een land buiten de VS geboren zijn. De meeste commissarissen zijn wit en in de veertig of ouder.

De commissie kreeg de opdracht van B&W om een voorstel te schrijven voor een waterbesparingsplan. In een select groepje, georganiseerd naar wie er tijd voor en zin in had, deden we onderzoek en met wat advies van ambtenaren schreven we een plan. Het groepje bestond uit een klusjesman, iemand die in tech werkt, en ik. Later keek een jurist er ook nog eens naar. Vanwege deze beroepsdiversiteit bestonden er verschillende ideeën over de vraag hoe onderzoek te doen, en tevens liepen kennis en vaardigheden behoorlijk uiteen. De samenwerking ging echter heel goed, aangezien we allemaal hetzelfde doel hadden: dat de gemeente meer gaat doen aan waterbesparing. Om alle takken van overheid netjes gescheiden te houden mag de commissie geen ambtenaren benaderen met vragen of taken. Ambtenaren waren al wel met een bepaalde regulering in de weer en konden ons daarom adviseren bij onze bezigheden. Nadat we klaar waren met het plan, ging het plan door naar een uitvoerend comité. Na goedkeuring van het uitvoerend comité besluiten de leden van de Advisory Commission of het plan door kan naar B&W.

Na zeven maanden kon het gepresenteerd worden. Het plan bevatte vier voorstellen of adviezen. Aangezien we alleen adviseren en er geen bevoegdheid of mandaat is, kan B&W het advies overnemen maar er is geen verplichting.

Ik vond het heel leuk om te doen, hoewel vergaderingen in de commissie wel vaak wat weerbarstig zijn. Ik ben wel kritisch over dit soort burgerparticipatie: een paar ambtenaren hadden meer kunnen doen, en betere kwaliteit leveren in zeven maanden. Ook het feit dat burgers dit bedacht hebben wil niets zeggen over de breedte van het draagvlak en het democratisch gehalte van het voorstel. Zo'n commissie compenseert het gebrek aan ambtenaren en de bevoegdheid van de deelnemers is tegelijkertijd een risico voor wat betreft afweging van belangen. Het resultaat in de vorm van het plan is eigenlijk de weerspiegeling van de samenstelling van de commissie. Ik vraag me (misschien iets te wantrouwend) af wie met deze aanpak gediend is.

Bea Moolenaar

Linkse wolk

Congres in Den Bosch

Zittend achter mijn laptop zag ik 4 februari het GroenLinks congres beginnen. Meer dan 1200 leden waren aanwezig in Den Bosch waar de dagvoorzitters Ineke van Gent (burgemeester Schiermonnikoog) en Ufuk Kâhya (wethouder Den Bosch) de spelregels uitlegden en een oefening hielden hoe we moesten stemmen. De aanwezige congresstijgers en de bijna 500 live-streamvolgers thuis hadden na enige oefening hun stemgedrag snel onder controle. Het congresspel kon beginnen. Een deur verderop zaten de PvdA'ers met hun eigen congres. Later zou de wolk samenkomen.

Eensgezind of niet?

Het eerste uur stemden de (fysiek en digitaal) aanwezigen in een stevig tempo over alle verslagen en verantwoordingen van bestuur, Kamerleden en andere gremia, gevolgd door een tiental moties. De GroenLinkers bleken tamelijk eensgezind te zijn, de scores lagen ver boven de 95%, haast Noord-Koreaanse toestanden! Toen was het de beurt aan de benoemingen en samenstelling van de kieslijst. Opnieuw een vrij eensgezinde stemmenronde op een enkele uitzondering na, waarover meer elders in deze Wenakker.

Wat was de kern van het congres?

In de middaguren voerden enkele sprekers het woord, soms kort, vaak nog korter, afhankelijk van de verzamelde spreektijdbonnen. Er kwamen diverse thema's langs waarvan de belangrijkste ongetwijfeld was: de samenwerking met de PvdA. De linkse samenwerking tussen PvdA en GroenLinks was in een stroomversnelling beland. Bij de Provinciale verkiezingen zijn GroenLinks en PvdA nog steeds twee verschillende partijen, Zeeland vormt hierop een uitzondering, maar in de Eerste Kamer is straks één gezamenlijke fractie. Volgens peilingen kan die fractie zelfs groter worden dan de VVD. Uit angst voor de concurrent waarschuwde Rutte al voor de 'Linkse Wolk', een term die meteen als geuzennaam werd omarmd. Rutte kaapte met zijn waarschuwing de provinciale verkiezingen, alsof het ging om landelijke belangen. Hij stond hierin niet alleen, ook Jesse Klaver had hier boter op zijn hoofd toen hij in een tv-uitzending opriep om op PvdA of GroenLinks te stemmen. Een stem op de PvdA is een stem op GroenLinks, maar zo werkt het natuurlijk niet in de provincie. Zijn uitspraak was een ongemakkelijke misser die de provinciale kandidaten hem niet in dank zullen af-

nemen. Samenwerken met de PvdA is echter een cruciaal agendapunt op dit congres.

Reacties op de samenwerking

De eerste respons op de samenwerking is: 'Wat goed dat partijen samengaan'. Het is een risicovolle stap van GroenLinks om in de Eerste Kamer met de PvdA als eenheid op te treden, bijna tegen de stroom van versplintering in. Natuurlijk komt deze samenwerking niet uit de lucht vallen, in de beide Kamers werken de fracties al twee jaar samen. Slechts zelden is er een verschil van inzicht, bijvoorbeeld betreffende het CETA-handelsverdrag van de EU met Canada. De sociaaldemocraten hadden volgens senator Rosenmöller dezelfde zorgen als GroenLinks maar hebben een andere afweging gemaakt. Sindsdien wordt elke politieke kreukel gladgestreken. Het woord fusie wordt angstvallig vermeden, toch zijn de reacties ook op dit congres overwegend positief. 'Eindelijk partijen die over hun eigen schaduw heenstappen en samengaan', is een veel gehoorde verzuchting. Onderzoeken wijzen uit dat vooral zwevende kiezers die twijfelen tussen D66, PvdA en GroenLinks een combinatiepartij aantrekkelijk vinden.

Wetenschappelijke bureaus

De wetenschappelijke bureaus van beide partijen hebben in een schets Samen onze toekomst in handen nemen hun best gedaan om het ideologische verhaal te schrijven. Het rode thema van de bestaanszekerheid van de PvdA en het groene thema van klimaat van GroenLinks sluiten volgens de beide denktanks naadloos bij elkaar aan. Het nieuwe kernwoord is klimaatrechtvaardigheid. Bij de denktank van GroenLinks zegt directeur Noortje Thijssen dat de strijd tegen sociale ongelijkheid en de strijd tegen de klimaatcrisis toch beide eigenlijk dezelfde oorzaak hebben, namelijk ongeremde economische groei.

Sceptis over samenwerking

Een wetenschappelijke onderbouwing is mooi natuurlijk, maar uit onderzoeken blijkt ook dat het mis kan gaan, zeker wanneer het eigen verhaal achter de horizon verdwijnt. Blijft het eigen verhaal voldoende overeind? 'Wordt groen niet zachtgroen, en rood niet zachtrood?'

verwoordt een congresganger die zorg. Een aantal lokale afdelingen wil zelf zeggenschap houden over wel of geen samenwerking

met de PvdA. Zij kiezen ervoor Groen en Links te blijven. Het argument om in de samenwerking de grootste te worden (in de Eerste Kamer) en op die manier macht te krijgen, mag geen doorslaggevend criterium zijn, de machtsfactor is van belang, maar niet heilig. Bovendien, linkse samenwerking is in de afgelopen decennia al zo vaak aangekondigd dat het mislukken ervan beide partijen enorme schade kan berokkenen.

Er zijn ook nog andere geluiden over de samenwerking te horen. De PvdA is niet de enige kandidaat voor GroenLinks. Wat te doen met de Partij voor de Dieren, de SP of BIJ1. Zij kunnen lokaal of provinciaal evenzeer belangrijke partners zijn. De SP heeft al duidelijk aangegeven niet te willen samengaan in de Senaat, en dat heeft gevolgen voor de provincie.

Einde congres

Uit het middagprogramma blijkt dat een fusie nog ver weg is, bij beide partijen werden moties aangenomen die erop aandringen dat de individuele partijen zelfstandig

blijven bestaan. Een motie van de actiegroep RoodGroen die uitspreekt dat 'GroenLinks in principe als zelfstandige partij meedoet aan de gemeenteraadsverkiezingen', kreeg genoeg steun. Noord-Koreaans was het niet meer. Van een gezamenlijke Europese lijst is voorlopig geen sprake, PvdA en GroenLinks zitten in het Europees parlement zelfs niet bij elkaar in dezelfde fractie.

Hoe dan ook, er zal nog veel water door het Winschoterdiep moeten stromen voordat de banden steviger aangehouden worden. Bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer (uiterlijk 2025) komt opnieuw de vraag op tafel: met één lijst de verkiezingen in, of toch liever apart. Voor het zover is willen de leden van zowel GroenLinks als de PvdA een ledenreferendum houden. Het congres eindigde met het openen van de deuren: GroenLinks- en de PvdA-leden kwamen samen met cabaretier Dolf Jansen en de muziekband Gallowstreet. De fase van een open dialoog is gestart. Ik klap de laptop voorlopig dicht.

Ger Zuiderveen

GroenLinks en de PvdA: tussen samenwerken en fusie

Ik maak mij ernstig zorgen over de vaagheid van de plannen tot samenwerking tussen GroenLinks en Partij van de Arbeid. In de media wordt alleen maar gesproken over een fusie en die berichtgeving wordt door het partijbestuur of onze Kamerfracties niet of nauwelijks tegengesproken. Eén keer heb ik Jesse Klaver iets vaags horen zeggen over 'we nemen een risico'. Verder vindt men de berichtgeving blijkbaar prima. Maar richting de leden gaat het steeds over samenwerking en horen mensen die zich niet senang voelen bij het idee van een fusie geruststellende woorden.

Ook de manier waarop de plannen tot samenwerking door het congres worden gelooft geeft weinig vertrouwen. Met amendementen en moties worden we langzaam de fuik van de fusie ingedreven. En het congres juicht. Ik heb zelden een organisatie zo enthousiast zijn eigen ondergang zien organiseren.

Achtergronden

Na haar deelname aan het kabinet Rutte II, waarvan de mensen de indruk hadden dat de PvdA-bewindslieden VVD-beleid uitvoerden, zakte de PvdA bij de verkiezingen van 2017 van 38 naar 9 zetels. De hoop bij de volgende verkiezingen weer op te krabbelen werd in 2021 de grond ingeslagen met opnieuw 9 zetels. De PvdA had het goed verbruid bij haar kiezers. Maar in plaats van grondig zelfonderzoek en een poging tot het terugwinnen van de kiezers door te luisteren wat er bij hen leeft, richtte de partij de blik op GroenLinks.

De resultaten van GroenLinks bij de Tweede Kamer-verkiezingen waren minder dramatisch, maar we deden het in die verkiezingen altijd heel wisselend. Het ging in 2017 met 14 zetels de goede kant op, maar de 8 zetels van 2021 waren een enorme domper. Het is frustrerend in de oppositie, dus logisch dat je naar mogelijkheden zoekt om mee te kunnen regeren zonder dat je op wezenlijke punten moet inleveren. Het was in mijn ogen goed dat PvdA en GL elkaar vasthielden bij de gesprekken voor het kabinet Rutte IV. Dat leverde helaas niet het gewenste resultaat op. In reactie daarop liggen nu de plannen voor vergaande samenwerking en zelfs fusie op tafel om op die manier een links blok te vormen waar de rechtse meerderheid in de Tweede Kamer niet omheen kan.

Het proces

Vanaf het begin is er sprake van een topdown-proces. Congresmoties met oproepen tot samenwerking op links werden aangegrepen om de banden met de PvdA flink aan te halen, te beginnen in Amsterdam. Op 30 oktober 2021 publiceerden Gabriël van Rosmalen (PvdA) en Sarah Biddle (GroenLinks) in *Het Parool* een open brief waarin gepleit werd voor vergaande samenwerking en samenvoeging van de fracties in de hoofdstad na de verkiezingen van maart 2022. Die brief was ondertekend door tientallen (prominente) Amsterdamse leden van GroenLinks en PvdA. In de brief wordt gesteld dat GroenLinks en PvdA niet hoeven te concurreren, omdat ze heel veel gemeenschappelijke doelen hebben.

De plannenmakerij ging verder. In juni 2022 legde GroenLinks het plan voor een gezamenlijke Eerste Kamerfractie voor aan de leden. Dit voorstel werd op 27 mei ondersteund door weer een brief van prominenten, ditmaal in *De Volkskrant*. Desondanks werd het voorstel bij het referendum door slechts 40% van de leden gesteund. Weliswaar was een meerderheid van 80% van de stemmers voor, maar de opkomst was minder dan 50%. Maar zelfs als je over de matige opkomst heen wilt stappen, moet je je als partij toch afvragen of 20% tegenstanders niet zo'n grote groep is dat je misschien op je schreden moet terugkeren of ten minste pas op de plaats moet maken. Het tegendeel gebeurde.

Op het congres van 4 februari 2023 werd een wijziging van de Statuten voorgesteld die voorsorteert op een gezamenlijke Tweede Kamerlijst van GL en PvdA. Er werd een artikel toegevoegd ('Deelname aan verkiezingen als samenvoeging van aanduidingen') waarmee een gezamenlijke lijst, één lijsttrekker en één verkiezingsprogramma met een andere partij aan een congres of met een referendum kan worden voorgelegd. Voor de Statutenwijziging is een tweederde meerderheid noodzakelijk, maar die werd tijdens het congres ruim gehaald met ruim 70%. Maar ook bijna 30% tegen.

Van samenwerking naar fusie

De gezamenlijke Eerste Kamerfractie is inmiddels een niet meer vermijden toekomst. Maar er zijn wel twee lijsten; pas na de verkiezingen worden de fracties samengevoegd. Wat door de wijziging van de Statuten voor de Tweede Kamerverkiezingen mogelijk wordt is van een andere orde. Mocht er echt een gezamenlijke lijst van GL en PvdA komen, met één lijsttrekker en één programma, dan is er geen reden meer om nog als twee afzonderlijke partijen door het leven te gaan. Dan kan er in lokale en provinciale afdelingen nog wat geprutteld worden, maar dan is het te laat.

Het alternatief

Het alternatief voor een fusie is samenwerking, blokvorming en stembusakkoorden. En niet alleen met de PvdA, maar ook met andere linkse partijen. GroenLinks heeft een eigen bestaansrecht en het is eigenlijk bizar dat dat gezegd moet worden.

Henk de Weerd

Roshano for bestuur!

In de ochtend van het landelijk congres werden onder meer de bestuursfuncties verdeeld. Dat verliep zonder slag of stoot meest door gebrek aan een tegenkandidaat, maar het was anders bij de portefeuille Diversiteit, inclusie en externe relaties.

Terwijl het bestuur Imane Nadif, zittend bestuurslid, adviseerde, meldde zich een tegenkandidaat, Roshano Dewnarain, twintig jaar en fractievoorzitter in Midden-Groningen. In zijn presentatie liet hij zich zien als een betrokken noordeling en ontlokte hij bij de mensen die in de livestream het congres volgden in de chatbox opmerkingen als: *Wat een enthousiasme, hier leeft iedereen van op, wat knap voor zo'n jong iemand ...* Een naamloze volger reageerde tijdens de presentatie als volgt: *Hij heeft vast niet voldoende competenties voor het bestuur.* Deze criticaster kreeg van anderen de boodschap: *Hoe weet je dat hij niet competent is?* Een antwoord kwam niet. Tijdens de stemronde bleek dat Roshano wel degelijk een gevoelige snaar geraakt had. Hij won de strijd weliswaar niet, maar haalde toch 40 % van de stemmen. Groningen bleek (opnieuw) erg ver van Den Bosch en de randstad af te liggen.

Ger Zuiderveen

Henk Nijmeijer for Eerste Kamer!

Roshano was niet de enige die last had van de dominantie van de randstad in GroenLinks. Henk Nijmeijer, Statenlid in Drenthe, had zich kandidaat gesteld voor de Eerste Kamer. De kandidatencommissie had hem op de zevende plaats gezet. Daarmee was de kans dat hij gekozen zou worden echt niet denkbeeldig. We hebben nu acht zetels in de Eerste kamer (allemaal bezet door voortreffelijke GroenLinksers uit Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en één uit Noord-Brabant).

Bij de stemmingen belandde Henk teleurstellend op de elfde plaats. Daarmee is het onwaarschijnlijk dat hij in de Eerste Kamer komt.

Niet alleen in het noorden is men ontevreden met deze gang van zaken. GroenLinks-voorzitter Katinka Eikelenboom kwam naar Drenthe en Groningen om over de randstedelijke dominantie te praten.

Een oplossing is niet simpel te vinden. Het beste zou nog zijn dat niet alleen de kandidatencommissies maar ook het congres rekening houdt met een eerlijke verdeling van zetels over het hele land.

Henk de Weerd

Startnotitie Gebiedsplan Transitie Landelijk Gebied

Op de agenda van de laatste Provinciale Staten vergadering van deze periode staat de 'Startnotitie Gebiedsplan Transitie Landelijk Gebied Groningen'. Als startdocument geeft het richting aan nieuw beleid, maar bevat zelf geen nieuw beleid. Het is een belangrijk stuk omdat hierin de kaders voor toekomstig beleid worden vastgelegd.

Een van de doelen van het stuk is het bieden van perspectief aan de agrarische sector. Dat is ook zo verwoord: verkennen hoe Groningen kan 'groeien naar een toekomstbestendig, gezond en duurzaam ingericht landelijk gebied met een langjarig perspectief voor de aanwezige bedrijvigheid'. Op weg naar een mooi Groningen, met kwaliteit van onze leefomgeving en brede welvaart. De leidende principes zijn: ontwikkelen vanuit de Groninger identiteit, multifunctioneel ruimtegebruik, ontwikkelen in afstemming en met meerwaarde voor de samenleving. Er moeten structurerende keuzes worden gemaakt omdat het bodem- en watersysteem voorwaarden schept voor alle vormen van landgebruik. Nieuwe ontwikkelingen moeten daarnaast klimaatadaptief zijn en oog hebben voor lange termijneffecten.

Relatie met Nationaal Programma Landelijk Gebied

De doelen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) zijn ingrijpend voor de bestaande landbouwstructuur. Het Rijk vraagt de provincies om uiterlijk 1 juli 2023 de eerste versie van de plannen per gebied klaar te hebben.

De Startnotitie verbindt de NPLG-doelen met onze provinciale doelen. Groninger doelen overlappen met de NPLG-doelen en zijn zelfs breder. Er spelen namelijk ook andere grote (ruimtelijke) opgaven in onze provincie. Hoewel deze startnotitie zich primair richt op de transitie van het landelijk gebied wordt waar mogelijk ook de bredere (ruimtelijke) opgaven hierin een plaats gegeven.

Groningen landbouwprovincie

De notitie: 'Onze provincie is een echte landbouwprovincie en zal dat ook blijven'. Er zal de komende jaren

sprake zijn van een transitie van het landelijk gebied, die met name voor de landbouw ingrijpende gevolgen zal hebben. Juist daarom is het van groot belang dat het perspectief voor deze sector duidelijk is: de overheid moet voorspelbaar zijn, zodat daarop gebaseerd investeringsbeslissingen genomen kunnen worden. Daarom wachten we met bijzondere interesse op de uitkomsten van de gesprekken op landelijk niveau met de landbouworganisaties over een landbouwakkoord.

PAS-melders

Ten aanzien van de stikstofproblematiek blijft de legalisering van de PAS-melders voor Groningen een grote en urgente opgave. PAS-melders zijn bedrijven die onder het Programma Aanpak Stikstof (PAS) geen vergunning voor hun stikstofdepositie hoefden aan te vragen, maar alleen een melding hoefden te doen van de berekende stikstofbelasting van het bedrijf. De Raad van State oordeelde in 2019 dat deze regeling niet in overeenstemming is met de Europese Habitatrichtlijn. Alle PAS-melders moeten daarom alsnog een vergunning aanvragen. Dat gaat niet zonder slag of stoot.

De uitvoering

Deze startnotitie is voor Groningen een vertrekpunt om in de deelgebieden het gesprek aan te kunnen gaan met betrokkenen (gemeenten, waterschappen, inwoners, agrariërs/ ondernemers en belangenorganisaties). Het is de bedoeling met de gebieden toe te werken naar een gebiedsplan: een gezamenlijke verkenning van de toekomst.

Het document bestaat uit aantal delen:

Deel 1: Per deelgebied worden de kenmerken, kwaliteiten, opgaven en mogelijke oplossingsrichtingen in beeld zijn gebracht met als thema's natuur, water en klimaat.

Deel 2: De manier waarop we de gebiedsprocessen gaan insteken.

Deel 3: De betekenis van het uitgangspunt dat we een landbouwprovincie willen blijven en de opgaven vanuit het NPLG voor de toekomstbestendige ontwikkeling van onze landbouw.

Deel 4: Herstel van van onze natuur en de biodiversiteit. Daarnaast wordt nader ingegaan op de unieke situatie van Liefstinghsbroek.

Voor wie tijd en zin heeft, hier zijn nadere documenten te vinden: <https://www.provinciegroningen.nl/actueel/startnotitie-transitie-landelijk-gebied/>

Rianne ten Veen en Nadja Siersema

Vegetarische haché

Als voormalig vleeseter heb je af en toe de behoefte aan een lekker vleesgerecht. In haar onvolprezen *Groente-bijbel* wijst Mari Maris erop dat veel van de smaak van vlees wordt bepaald door de smaak van de kruiden die er op worden gedaan. Maar ook de structuur van dat wat er op je bord ligt kan leiden tot de ervaring van de vleeseter. Een in grote stukken gesneden en gebakken oesterzwam met zout en peper benadert de smaak van biefstuk. En er is geen koe voor geslacht.

Een van die typische gerechten waarvan je zou denken dat die nooit zonder vlees zouden kunnen worden bereid is haché: met veel uien langdurig gestoofd rundvlees. Als het helemaal klaar is, zie je de uien nauwelijks nog terug en het vlees is bijna uiteengevallen.

Datzelfde effect kun je bereiken met seitan in plaats van vlees. Het heeft de structuur van vlees, maar wordt gemaakt van tarwe-eiwit (het is dus niet glutenvrij). Je kunt het kopen in een potje.

Bak de uien aan en doe er zout, nootmuskaat en kruidnagelen bij (dat laatste niet te veel). Als ze lichtbruin zijn kun je de seitan toevoegen en een flinke scheut water. Laat dit langdurig (2,5 tot 3 uur) stoven. Water toevoegen als het droogt dreigt te komen te staan. Of gelijk wat meer water toevoegen, maar dan net zo veel dat je aan het einde niet te veel vocht overhoudt. Het moet een dikke brij worden.

Als de stooftijd om is en alles ziet eruit zoals het hoort, doe je de warmtebron uit en maak je de haché af met een scheutje huis-tuin-en-keukenazijn (dit is essentieel) en eventueel peper.

Traditioneel wordt haché geserveerd met rode kool, maar met alleen (gekookte) aardappelen is het eigenlijk het lekkerst.

Henk de Weerd

Foto: Marja Holstege

Column Troebelheid

Mijnheer Jansen houdt er niet van politiek te zien als een gewone sector van onze maatschappij, vergelijkbaar met de boeren of het bedrijfsleven. Politiek is het levende hart van ons bestuursstelsel: de plek waar Nederlanders kunnen bepalen wat er in ons land moet en mag gebeuren.

Aan de andere kant begrijpt hij wel waarom politiek door burgers als ver-van-ons-bed wordt ervaren. De invloed van burgers op de politieke besluitvorming is namelijk redelijk beperkt. Er zijn verkiezingen, er is inspraak, je kunt actief lid worden van een politieke partij, je kunt procedures in gang zetten, maar het resultaat is vaak deprimerend. Daar ziet mijnheer Jansen vele redenen voor.

1. Nederland is een coalitieland, waardoor geen enkele partij haar programma echt kan uitvoeren.

2. De kloof tussen politiek bestuur en volksvertegenwoordiging is tamelijk groot:

Ministers, gedeputeerden, wethouders en de dagelijks bestuurders van waterschappen hebben te maken met wetten en regels. Die beperken de mogelijkheden tot eigen beleid.

Daarnaast worden politieke bestuurders als ze aantreden geconfronteerd met lopende processen in hun organisatie. Die kunnen maar in beperkte mate beïnvloed worden. De verduurzaming van de energieproductie is daar een goed voorbeeld van. Dat is een langdurig en onvermijdelijk proces.

Onvermijdelijkheid in het algemeen moet door bestuurders naar buiten worden gebracht, maar wordt hen niet altijd in dank afgenomen, ook niet door coalitiepartijen. Zie de problemen rond stikstof.

3. Om volksvertegenwoordigers niet ten onder te laten gaan in de details van het beleid, is hun taak vooral het uitzetten van hoofdlijnen. Maar laat nou juist in de details de duivel wonen, zoals mijnheer Jansen in loop van zijn leven heeft geleerd.

4. Er is veel invloed van niet-politieke organisaties op politieke besluitvorming: niet alleen in officiële overleggen (zoals bijvoorbeeld de SER), maar er wordt door bedrijven achter de schermen ook flink gelobbyd. De beïnvloeding van de politieke besluitvorming gaat het verst daar waar de overheid zelf als ondernemer functioneert (voorbeelden: de gaswinning, Schiphol) of waar het bedrijfsleven aan tafel zit bij de besluitvormingsprocessen.

Mijnheer Jansen is inmiddels het stadium van verbazing en verontwaardiging voorbij, maar iets meer democratie in de democratie en minder invloed van buitenaf zou een goed idee zijn.

Henk de Weerd

Agenda

Woensdag 15 maart 2023

Verkiezingen voor Provinciale Staten en Waterschappen

Woensdag 15 maart 2023

GroenLinks Verkiezingsavond

Nadere informatie volgt in nieuwsbrief

vrijdag 17 maart 2023 (tijd volgt in nieuwsbrief)

Provinciale ledenvergadering met als enige onderwerp de duiding van de verkiezingsuitslag

GroenLinks pand, Coehoornsingel 87, Groningen

Dinsdag 30 mei

Eerste Kamerverkiezingen in Provinciale Staten

Zaterdag 17 juni

Provinciale ledenvergadering

Provinciale ledenvergaderingen

- Op vrijdag 17 maart is in het GroenLinks-pand een provinciale ledenvergadering waarop gesproken zal worden over de uitkomst van de Statenverkiezingen en de consequenties daarvan voor onze opstelling in de coalitievorming
- Op 17 juni is er een reguliere provinciale ledenvergadering

Redactieleden voor de Wenakker gezocht

De redactie van de Wenakker is op zoek naar nieuwe redacteuren. Lijkt het je leuk om Stad en land te voorzien van achtergrondinformatie uit provinciale en lokale politiek? Om net een stapje dieper te gaan dan onze digitale media en onze leden te voorzien van achtergrondinformatie bij wat er gebeurt in gemeenten en provincie? Meld je dan aan.

De Wenakker verschijnt drie keer per jaar, dus de tijdsbelasting is te overzien. Er is op moment nog een kleine papieren oplage van ongeveer 60 stuks. Die gaat voornamelijk naar leden die van papier houden! De rest van de leden krijgt de Wenakker digitaal, via een link in de provinciale nieuwsbrief.

Er is een redactiestatuut dat de onafhankelijkheid van de redactie waarborgt.

Reacties naar de Statenfractie:

groenlinks@ps-provinciegroningen.nl

Colofon

Jaargang 32, nummer 1

De Wenakker verschijnt 3 keer per jaar

Redactie: Gerda Steenhuis, Ger Zuiderveen en Henk de Weerd

Bijdragen: Bea Moolenaar, Rianne ten Veen, Nadja Siersema

Druk: Donkel en Donkel, Drachten

Contact

Statenfractie

Hendri Meendering (fractievoorzitter): 06 3086 3583
h.a.meenderings@ps-provinciegroningen.nl

Stephanie Bennett: 06 3824 9767
s.bennett@ps-provinciegroningen.nl

Bas de Boer: 06 2506 1023
b.de.boer@ps-provinciegroningen.nl

Nadja Siersema: 06 4517 8584
h.t.siersema-orsel@ps-provinciegroningen.nl

Rianne ten Veen
r.c.ten.veen@ps-provinciegroningen.nl

Jeroen Hut: 06 2257 3356
j.t.hut@ps-provinciegroningen.nl

Gedeputeerde

Melissa van Hoorn: 06 2061 6377
m.vhoornvndullemen@gmail.com

Provinciaal bestuur

Harrie Miedema (voorzitter): 06 8269 7946
h.miedema44@gmail.com

Gijs van der Kroef (secretaris): 06 13705440
gijs.vdkroef@gmail.com

Joris Engbers (penningmeester): 06 25338580
info@jorisengbers.nl

Niek Peters: 06 15556581
niekpeters23@hotmail.com

Marlike Reitsma: 06 8356 1060
marlikereitsma@gmail.com

Gabe Penninga
19bud59@gmail.com

Digitaal

[Mail](#)
[Website](#)
[Facebook](#)
[Twitter](#)
[Instagram](#)

Retour- en redactieadres

Statenfractie GroenLinks
Turfsingel 83
9712 KL Groningen
050 3164568
groenlinks@ps-provinciegroningen.nl

Kopij is van harte welkom op het bovenstaand redactieadres. Deadline: 1 mei